

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 295/08-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť S., Cyperská republika, zastúpeného advokátom JUDr. A. B., B., pre namietané porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 37 Zm 415/1999 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. mája 2008 doručená sťažnosť S., Cyperská republika (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. A. B., B., pre namietané porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 37 Zm 415/1999 o zaplataenie 350 000 000 Kč.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

«Rozhodnutím - Dodatkom k rozvrhu práce spr. 3740/2007 zo dňa 05. 03. 2008 - predsedníčky Krajského súdu v Bratislave - JUDr. G. Š. sme boli po bezmála desiatich rokoch odňatí svojmu zákonnému sudcovi a bol zrušený vytýčený termín pojednávania. O tejto skutočnosti sme boli informovaní upovedomením o odročení alebo odvolaní pojednávania z dôvodu zmeny rozvrhu práce a zmeny zákonného sudcu zo dňa 25. 03. 2008, ktoré nám Krajský súd v Bratislave doručil dňa 01. 04. 2008.

Uvedené rozhodnutie je porušením našich základných ľudských práv a slobôd zaručených Ústavou Slovenskej republiky, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj Listinou základných práv a slobôd.

Poštovou zásielkou zo dňa 5. 3. 2008 nám Krajský súd v Bratislave oznámil termín súdneho pojednávania vytýčený na deň 8. 4. 2008 vo veci S., Cyperská republika, zast. JUDr. A. B. proti žalovanému S., B., zast. JUDr. J. C., CSc., B.

Vytýčeniu pojednávania na Krajskom súde v Bratislave predchádzali tieto úkony:

1/ Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 37 Zm 415/99 zo 4. 7. 2006 zamietol náš návrh na pokračovanie prerušenom v konaní.

2/ Proti tomuto uzneseniu sme podali odvolanie dňa 3. 8. 2006.

3/ O našom odvolaní rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd a rozhodnutím č. k. 5 Obo 151/2006 zo dňa 9. 6. 2006 a povolil pokračovať v konaní.

4/ Proti tomuto uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podal S., a. s. dovolanie, v ktorom sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vyslovenia stanoviska, že konanie o našich zmenkových nárokoch má byť ďalej prerušené.

5/ Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd odmietol a zamietol dňa 28. 8. 2007 dovolanie S., a. s. a vyslovil názor, že v konaní sa má pokračovať.

6/ Krajský súd v Bratislave dňa 30. 10. 2007 vyzval na oznámenie návrhov na doplnenie dokazovania.

Krajskému súdu v Bratislave sme 14. 1. 2008 podali návrh na doplnenie dokazovania.

8/ Krajský súd v Bratislave v ďalšom konaní vyzval právneho zástupcu odporcu

na doplnenie návrhu na vykonanie dôkazov a konkretizovanie otázok, ku ktorým majú byť svedkovia vypočutí.

Zhrnutím tohto postupu chceme poukázať na to, že zákonný sudca vo veci konal a prípad bol vo vysokom štádiu prípravy na prerokovanie veci.

Dňa 01. 04. 2008 nám Krajský súd v Bratislave doručil v právnej veci navrhovateľa S., Cyperská republika, proti žalovanému S., B., zast. JUDr. J. C., CSc., Br., sp. zn. 37 Zm 415/1999 upovedomenie o zrušení pojednávania vytyčeného na deň 08. 04. 2008 o 9:00 hod. na č. dv. 58. z dôvodu zmeny rozvrhu práce a zmeny zákonného sudcu. Podpísaná JUDr. K. S.

Stanovisko Krajského súdu v Bratislave a JUDr. K. S. si nevieme vysvetliť, lebo 5. 3. 2008 rozhodla o vytyčení pojednávania a rozhodnutím niekoľko dní pred termínom pojednávania samotný termín zrušila.

Práve takýto nevysvetliteľný a ťažko pochopiteľný postup vyvoláva nedôveru, či slovenské súdy postupujú spravodlivo v tomto prípade voči zahraničným účastníkom sporu najskôr proti českej U., a. s. O. a neskôr aj proti nám, novému majiteľovi zmienek, spoločnosti S., Cyperská republika, ktorá ich nadobudla od správkyne konkurznej podstaty.

Podľa nášho názoru boli jednoznačne porušené v tomto spore základné princípy spravodlivého súdneho konania. Administratíva Krajského súdu v Bratislave tým, že odňala vec zákonnému sudcovi, ktorý ju začal pojednávať, porušila princíp zákonného sudcu a vyvolala dôvodné obavy či je vec spravodlivo posudzovaná a prerokovávaná.

Právo na zákonného sudcu je neopomenuteľná podmienka spravodlivého procesu (I. ÚS 20/02).

Takýto zásah do prebiehajúceho sporu sa uskutočnil už v roku 2003, keď podpredseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý viedol administratívu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, bez akéhokoľvek oprávnenia vymenil dvoch zákonných sudcov dovolacieho súdu a to dr. M. L. a dr. J. S. a nahradil ich ďalšími dvoma sudcami podľa vlastného výberu. Novovytvorený senát v rozpore s § 243f ods. 2 písm. c) zák. č. 99/1963 Zb. prijal protizákonné mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora a zrušil rozsudky, ktorými nám boli priznané zmenkové nároky.

V súvislosti so zrušením termínu pojednávania na deň 8. 4. 2008 a odvolaním zákonného sudcu poukazujeme na § 52 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch, podľa ktorého

predseda súdu predkladá návrh rozvrhu práce na nasledujúci rok sudcovskej rade na prerokovanie do 1. decembra kalendárneho roka. Rozvrh práce vydá predseda súdu najneskôr do 15. decembra kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, na ktorý je rozvrh práce určený. K takémuto postupu evidentne nedošlo a preto bol porušený tento základný princíp rozhodovania zodpovedných činiteľov súdnej správy. Dodatkom k rozvrhu práce č. Spr. 3740/2007 zo dňa 05. 03. 2008 došlo k dodatočnej zmene rozvrhu práce. Zákonná sudkyňa totiž vytýčila termín pojednávania dňa 05. 03. 2008, pričom ešte v ten deň sa rozhodlo o tom, že naďalej nebude zákonnou sudkyňou a termín pojednávania zrušila. Rozvrh práce, ktorým bola odvolaná zákonná sudkyňa, nemohol byť uskutočnený v zákonom termíne teda do 15. decembra 2007.

Zmenkový proces č. k. 37 Zm 415/1999 sa vlečie už takmer desať rokov v rozpore so zásadou, že zmenka má jej majiteľovi zabezpečiť rýchly návrat finančných prostriedkov tak ako to vyplýva zo zák. č. 191/1950 Zb. ako aj ženevskej konferencie.

Odňať pridelenú vec jednému sudcovi a prideliť ju inému sudcovi možno iba zákonom ustanoveným postupom po splnení zákonom určených podmienok pre odňatie veci. Typickým príkladom môže byť vylúčenie sudcu podľa § 14 až 16 Občianskeho súdneho poriadku. Iná výmena sudcu nepredstavuje zmenu v osobe, ktorá je v súlade so zákonom.

V predmetnej veci neboli splnené podmienky na odňatie veci zákonnému sudcovi vyžadované zákonom a preto je odňatie právnej veci sp. zn. 37 Zm 415/1999 zákonnej sudkyňi v rozpore so základným právom garantovaným Ústavou Slovenskej republiky - „nebyť odňatý zákonnému sudcovi“ a javí sa účelovo.

Z obsahu práva na zákonného sudcu jednoznačne logicky vyplýva, že sudca, ktorému bola vec pridelená na vybavenie, musí o nej konať od začiatku až do jej skončenia. Z uvedeného vyplýva, že je absolútne v rozpore s inštitútom zákonného sudcu, aby bol tento v priebehu roka bez zákonom predpokladaných skutočností menený dodatkami k rozvrhu práce, ktoré nemajú oporu v zákone. Podľa § 52 zákona o súdoch č. 757/2004 Z. z. v platnom znení je striktne dané, že predseda súdu predkladá návrh rozvrhu práce na nasledujúci kalendárny rok sudcovskej rade na prerokovanie najneskôr do 01. decembra kalendárneho roka... Predseda súdu je povinný vydať rozvrh práce do 15. decembra kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, na ktorý je rozvrh práce určený. Akékoľvek dodatočné zmeny vo forme dodatkov k rozvrhu práce sú v rozpore so zákonom

pokiaľ sa netýkajú výnimiek uvedených v zákone o súdoch č. 757/2004 Z. z. v platnom znení, alebo Občianskym súdnym poriadkom.

Zákonná sudkyňa nebola vylúčená z prejednávania veci v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, nie je a ani nebola dlhodobo neprítomná, prípadne práceneschopná, nezanikla jej funkcia sudcu, naďalej vykonáva svoju funkciu na Krajskom súde v Bratislave, rovnako nám nie je známa žiadna náhla prekážka, brániaca zákonnej sudkyňi vykonávať jednotlivé úkony v konaní.

V nadväznosti na uvedené sme presvedčení, že zo strany Krajského súdu v Bratislave došlo k hrubému porušeniu ústavného princípu - „nikoho nemožno odňať zákonnému sudcovi...“

Podstatou práva na zákonného sudcu spočíva v ochrane pred svojvoľným či účelovým obsadzovaním súdu ad hoc, pretože predstavuje pre každého účastníka rovnakú cennú záruku, že o jeho veci budú rozhodovať súdy a sudcovia podľa vopred daných zásad, (I. ÚS 20/02).»

Sťažovateľ je toho názoru, že postupom krajského súdu bolo porušené jeho základné právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Porušenie svojich práv vidí v tom, že v predmetnom súdnom konaní došlo k zmene zákonného sudcu bez toho, aby na to bol zákonný dôvod. Na základe uvedeného navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil porušenie jeho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dodatkom k rozvrhu práce č. Spr. 3740/2007 z 5. marca 2008 v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/1999, aby zrušil uvedený dodatok k rozvrhu práce a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania.

K sťažnosti sa na základe výzvy ústavného súdu listom sp. zn. Spr. 3498/2008 z 27. augusta 2008 vyjadrila predsedníčka krajského súdu, v ktorom uviedla:

«Vaše dožiadanie predložil dňa 28. 07. 2008 vyšší súdny úradník na vyjadrenie zákonnej sudkyňi, ktorá sa k veci písomne vyjadrila podaním dňa 04. 08. 2008.

Uviedla, že na základe dodatku č. 7 zo dňa 05. 03. 2008 k Rozvrhu práce krajského súdu na kalendárny rok 2008, prevzala nevybavené veci z oddelenia 15Zm (predtým

sudkyňa - JUDr. K. S.) a 16Zm (predtým sudkyňa - JUDr. E. Sz.), ktoré jej boli pridelené náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov; medzi nimi i vec sp. zn. 37Zm 415/1999, ktorá je predmetom sťažnosti. Súdne spisy zákonná sudkyňa fyzicky prevzala dňa 11. 04. 2008.

Predmetný spis sp. zn. 37Zm 415/1999 zákonná sudkyňa fyzicky prevzala dňa 09. 07. 2008 z dôvodu, že bol pripojený k Spr. 3212/2008. Po preštudovaní spisu vo veci nariadila pojednávanie na termín 10. 10. 2008 o 09.30 hod., č. dv. 54.

Dodatok k Rozvrhu práce zo dňa 05. 03. 2008 bol vypracovaný z dôvodu prechodu siedmich sudkýň z obchodnoprávneho kolégia do kolégia občianskoprávneho.

O zmene sudcu sa účastníci konania dozvedeli zrejme z oznámenia o zrušení termínu pojednávania, nariadeného na deň 08. 04. 2008.

Podľa dátumu prevzatia na návratke doručanky, právni zástupcovia účastníkov konania oznámenie prevzali dňa 01. 04. 2008 (za žalobcu) a dňa 31. 03. 2008 (za žalovaného).

Dovolím si, pán sudca spravodajca, vysloviť názor na tvrdenia sťažovateľa o porušení jeho ústavného práva „odňatím zákonného sudcu“ tunajším súdom. Mám za to, že tento názor sťažovateľa nemá právny základ a ani oporu v Ústave SR.

Vec sp. zn. 37Zm 415/1999 nebola odňatá zákonnej sudkyňi, a nedošlo ani k svojvoľnému (účelovému) obsadzovaniu tunajšieho súdu osobami sudcov tak, ako to sťažovateľ uvádza. Naopak, za účelové považujem konanie samotného sťažovateľa, keďže nechce pripustiť, že by vec rovnako objektívne a nestranne rozhodla iná zákonná sudkyňa, ktorej bola táto vec pridelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov, a preto ju žiada vrátiť pôvodnej sudkyňi.

V tejto súvislosti poukazujem na ustanovenie § 50 ods. 2 písm. d) a e) zákona č. 757/2004 Z. z. osudoch a o zmene a doplnení niektorých predpisov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“), ako určujúce na zmenu obsahu Rozvrhu práce a zaťaženosť sudcov.

Ťažiskové je ustanovenie § 51 ods. 4 písm. b) a c) zákona č. 757/2004 Z. z., na základe ktorého predseda súdu musí zo zákona zabezpečiť zmeny v osobách sudcov a zaručiť rovnomernosť zaťaženia sudcov v tom prípade, ak takáto situácia nastane. Ako štatutárna zástupkyňa Krajského súdu v Bratislave, konštatujúc, že takýto „nerovnovážny“ stav vo výkone činnosti súdu nastal, musela som riešiť zaťaženosť sudcov

(v danom prípade najmä obchodného a občianskeho úseku) tunajšieho súdu. Preto som obratom pristúpila k plneniu tejto úlohy v súlade s príslušnými ustanoveniami citovaného zákona. Dodržanie zákonných ustanovení bolo z mojej strany splnené vydaním spomínaného dodatku č. 7 k Rozvrhu práce na kalendárny rok 2008.

Požiadavka tvorby nového Rozvrhu práce a dodatkov k nemu v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1, 2 a 7 citovaného zákona bola mnou realizovaná tak, aby bol zabezpečený riadny výkon súdnictva tunajšieho súdu.

Z tohto dôvodu nesúhlasím so zrušením dodatku č. 7 k Rozvrhu práce zo dňa 05. 03. 2008 krajského súdu podľa návrhu sťažovateľa, obsiahnutého v jeho sťažnosti. Proces vydávania Rozvrhu práce a jeho dodatkov, je totiž jeden zo základných interných riadiacich aktov, ktoré predseda súdu bežne vydáva. Nie je v rozpore so žiadnym právnym predpisom a vôbec nie v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky, ako to proklamuje sťažovateľ.

Spochybňovanie obsahu, platnosti a účinnosti riadiaceho aktu predsedu krajského súdu sťažovateľom, ktorý v sebe zahŕňa celý výkon činnosti krajského súdu, preto považujem za neopodstatnené. Neopodstatnenosť podanej sťažnosti opieram o dokumentáciu súdneho spisu sp. zn. 37Zm 415/1999. Z nej je zrejmé, že sťažovateľ neuplatnil, resp. nevyplýva z nej, že by sťažovateľ uplatnil v tomto konaní námietku proti odňatiu zákonného sudcu, pričom tak mal a mohol urobiť najskôr v odvolacom alebo dovolacom konaní (ustanovenie § 237, písm. g) zákona č. 40/2006 Z. z. – Občiansky súdny poriadok; úplné znenie v znení neskorších predpisov; ďalej len „O. s. p.“). V danom prípade teda absentuje využitie práva sťažovateľa podaním námietky tak, ako mu to umožňuje citované ustanovenie O. s. p.

Navyše som toho právneho názoru, že konaním sťažovateľa - podaním sťažnosti, došlo z jeho strany k porušeniu princípu (zásady) subsidiarity, uvedenom v ustanovení § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z., v ktorom sa uvádza, že sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal všetky opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Takýmto mimoriadnym právnym predpisom je, okrem iných, aj vyššie uvedený O. s. p. Z dôvodu, že sťažovateľ nevyužil

všetky zákonné riadne opravné prostriedky, žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“), aby takúto, predčasne podanú sťažnosť sťažovateľa, odmietol.

Pokiaľ ide o samotné konanie, zo súdneho spisu sp. zn. 37Zm 415/1999 tiež vyplýva, že zákonná sudkyňa v inkriminovanom čase (dňa 05. 03. 2008 - č. 1. 1411), kedy už mala vedomosť ako predsedníčka obchodnoprávneho kolégia, ale tiež ako predsedníčka Sudcovskej rady o pripravovaných zmenách v osobách sudcov za účelom odstránenia ich nerovnomerného zaťaženia na jednotlivých kolégiách tunajšieho súdu, ktoré mali byť obsiahnuté v dodatku č. 7 k Rozvrhu práce, vytýčila vo veci termín pojednávania na deň 08. 04. 2008. Je nesporné, že stanovený termín pojednávania musel byť súdom zrušený v dôsledku prijatých a zavedených zmien v Rozvrhu práce a zmeny v osobe zákonného sudcu od 01. 04. 2008. Preto predmetné konanie pôvodnej sudkyne považujem za účelový krok.

Z tohto dôvodu žiadam, aby ÚS SR, podanú ústavnú sťažnosť ako neprípustnú, ev. zjavne neopodstatnenú, odmietol uznesením bez ústneho pojednávania aj v nadväznosti na všeobecné ustanovenia § 25 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z.»

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 tohto zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 50 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) sa rozvrhom práce rozumie akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok.

Podľa § 50 ods. 2 písm. e) zákona o súdoch rozvrh práce obsahuje spôsob a podmienky vykonania zmien v rozvrhu práce z dôvodu výrazných rozdielov v pracovnom zaťažení sudcov a poverených zamestnancov súdu, ktoré vznikli z objektívnych dôvodov v priebehu kalendárneho roka.

Podľa § 51 ods. 4 písm. c) zákona o súdoch náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom sa podľa rozvrhu práce alebo jeho zmeny prerozdeľujú už pridelené veci aj v prípade výraznej nerovnomernosti zaťaženia sudcov.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 74/07).

Podľa judikatúry ústavného súdu zákonným sudcom je sudca, ktorý splňa zákonom ustanovené podmienky na funkciu sudcu. Okrem toho z nej vyplýva, že za zákonného sudcu treba pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce (II. ÚS 47/99, III. ÚS 202/02).

Ústavný súd už vyslovil, že účel základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy sa splní, „ak o práve občana rozhodne sudca pridelený na výkon funkcie na súd toho stupňa súdnej moci, ktorý je vecne a miestne príslušný rozhodnúť, za predpokladu, že podľa rozvrhu práce ide o sudcu, ktorý je oprávnený konať a rozhodovať určitý druh súdnej agendy“ (II. ÚS 15/96, III. ÚS 90/02).

Za zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy zásadne treba považovať toho, kto bol určený na prerokovávanie vecí v súlade s rozvrhom práce súdu. Ak však nastanú okolnosti odôvodňujúce presun takto pridelených vecí (resp. agendy) na iného sudcu pre dôvody uvedené v právnom predpise, tak aj sudcov, ktorým boli veci následne pridelené, treba takisto považovať za zákonných sudcov podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Postup

predsedu súdu ako orgánu štátnej správy súdov, ktorý je v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, nemožno preto bez ďalšieho hodnotiť ako porušenie základného práva účastníka súdneho konania podľa čl. 48 ods. 1 ústavy (II. ÚS 87/01, II. ÚS 118/02 a II. ÚS 119/02, III. ÚS 90/02).

Ústavný súd zaujal stanovisko k otázke zákonného sudcu vo svojich rozhodnutiach, v ktorých uviedol, že nezávislosť a nestrannosť sú všeobecne považované za neodmysliteľné súčasti pojmu súd. Úzko spolu súvisia, často sa prekrývajú a nie je vždy ľahké ich od seba odlíšiť. Nestrannosť definovaná aj ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a straníckosti býva považovaná za pojem širší ako nezávislosť. Nestrannosť sudcu musí byť podstatou jeho funkcie, zatiaľ čo jeho nezávislosť ju má iba umožňovať. Sudcovská nezávislosť a nestrannosť znamenajú aj nezávislosť a nestrannosť každého jednotlivého sudcu a okrem iného sa prejavuje tiež v princípe, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. V tomto smere ide aj o nezávislosť a nestrannosť zákonného sudcu. V tomto rozhodnutí ústavný súd tiež uviedol, že sudca musí poskytovať dostatočné záruky, aby bola vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť o jeho nestrannosti vo veci. V tomto spojení môže mať význam aj zjav, zdanie (appearances), teda že spravodlivosť je aj transparentne vykonávaná. Podstatou je tu dôvera, ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti u verejnosti vzbudzovať. Pojem „zákonný sudca“ vrátane jeho atribútu „nestrannosti“ treba interpretovať aj s prihliadnutím na medzinárodne záväzky Slovenskej republiky (III. ÚS 16/00, III. ÚS 90/02).

Z ustanovení § 50 ods. 2 písm. e) a § 51 ods. 4 písm. c) zákona o súdoch vyplýva, že predseda súdu je v prípade rozdielnej zaťaženia sudcov povinný túto situáciu riešiť dodatkom k rozvrhu práce a v prípade týchto zmien je nový zákonný sudca vyberaný pomocou technických a programových prostriedkov. Dodatok k rozvrhu práce z 5. marca 2008 bol vypracovaný z dôvodu prechodu siedmich sudkýň z obchodnoprávneho kolégia do kolégia občianskoprávneho. O zmene sudcu sa právny zástupca sťažovateľa dozvedel z oznámenia o zrušení termínu pojednávania nariadeného na 8. apríl 2008. Toto oznámenie bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa doručené 1. apríla 2008. Predseda súdu je povinný zo zákona zabezpečiť zmeny v osobách sudcov a zaručiť rovnomernosť zaťaženia sudcov

v tom prípade, ak takáto situácia nastane. Keďže takýto nerovnovážny stav vo výkone činnosti krajského súdu nastal, zaťaženosť sudcov (v danom prípade najmä obchodného a občianskeho úseku) bolo potrebné riešiť vydaním dodatku č. 7 k rozvrhu práce na kalendárny rok 2008 tak, aby bol zabezpečený riadny výkon súdnictva krajského súdu.

Ústavný súd je toho názoru, že napadnutým dodatkom k rozvrhu práce krajského súdu v konaní na krajskom súde vedenom pod sp. zn. 37 Zm 415/1999 nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti. Nie je zrejmé, akým spôsobom by krajský súd napadnutým dodatkom k rozvrhu práce porušil označené práva sťažovateľa. Napadnutý dodatok k rozvrhu práce krajského súdu bol prijatý v súlade so zákonom v rámci právomoci predsedníčky tohto súdu. Namietané porušenie práv sťažovateľa nie je v príčinnej súvislosti s postupom predsedníčky krajského súdu pri výkone jej právomoci ako orgánu štátnej správy súdu.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Vzhľadom na túto skutočnosť je bez ďalšieho právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi obsiahnutými v sťažnosti.

Na základe uvedeného rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2008